

Andrei Viorel IUGAN

**CODUL PENAL
CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ**

***Minute de practică neunitară. Decizii ale Curții Constituționale.
Recursuri în interesul legii. Hotărâri prealabile***

Andrei Viorel IUGAN

CODUL PENAL CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ

*Minute de practică neunitară. Decizii ale Curții Constituționale.
Recursuri în interesul legii. Hotărâri prealabile*

Ediția a II-a, revăzută și adăugită

**Universul Juridic
București
-2023-**

CODUL PENAL DIN 2009 (LEGEA NR. 286/2009)

PARTEA I PARTEA GENERALĂ

Titlul I Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I Principii generale

Art. 1: Legalitatea incriminării

- (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.
- (2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

Art. 2: Legalitatea sancțiunilor de drept penal

- (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.
- (2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.
- (3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.

Capitolul II Aplicarea legii penale

Secțiunea 1 *Aplicarea legii penale în timp*

Art. 3: Activitatea legii penale

Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

Art. 4: Aplicarea legii penale de dezincriminare

Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

Curtea Constituțională

Soluția legislativă cuprinsă în art. 4 C. pen., care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale, prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare, este neconstituțională (Decizia nr. 651/2018, M. Of. nr. 1083 din 20 decembrie 2018).

Codul de procedură penală din 2010 (LEGEA nr. 135/2010)

Data act: 1-iul-2010

Emitent: Parlamentul

PARTEA GENERALĂ

Titlul I

Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale

Art. 1: Normele de procedură penală și scopul acestora

(1) Normele de procedură penală reglementează desfășurarea procesului penal și a altor proceduri judiciare în legătură cu o cauză penală.

(2) Normele de procedură penală urmăresc asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor organelor judiciare cu garantarea drepturilor părților și ale celorlalți participanți în procesul penal astfel încât să fie respectate prevederile Constituției, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesual penală, precum și ale pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte.

Art. 2: Legalitatea procesului penal

Procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege.

Art. 3: Separarea funcțiilor judiciare

(1) În procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare:

- a) funcția de urmărire penală;
- b) funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală;
- c) funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată;
- d) funcția de judecată.

(2) Funcțiile judiciare se exercită din oficiu, în afară de cazul când, prin lege, se dispune altfel.

(3) În desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. c), care este compatibilă cu funcția de judecată, mai puțin când se dispune începerea judecării potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c).

(4) În exercitarea funcției de urmărire penală, procurorul și organele de cercetare penală strâng probele necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată.

(5) Asupra actelor și măsurilor din cadrul urmăririi penale, care restrâng drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, dispune judecătorul desemnat cu atribuții în acest sens, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(6) Asupra legalității actului de trimitere în judecată și probelor pe care se bazează acesta, precum și asupra legalității soluțiilor de netrimitere în judecată se pronunță judecătorul de cameră preliminară, în condițiile legii.

(7) Judecata se realizează de către instanță, în complete legal constituite.